

ANKARA’NIN BİR İLÇESİNDE BAZI HANELERDE SİGARA DUMANINDAN PASİF ETKİLENİM DURUMU

Dr. Burcu Küçük Bicer*, Dr. Nazmi Bilir*, Int. Dr. Emre Çankaya, Int. Dr. Temuçin Karasu**, Int. Dr. Mehdi Karasu**, Int. Dr. Birgül Özkesici****

***Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı A.D**

**** Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi**

Amaç: Keçiören Sağlık Grup Başkanlığı’na bağlı çalışan bir sağlık ocağı bölgesinde bulunan bazı hanelerde sigara dumanından pasif etkilenim durumunun belirlenmesi amacıyla bu çalışma yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı tipte olan araştırmada 200 haneye ulaşılmıştır. Hanede sigara içimiyle ilişkili veriler, evlerde yaşayan kişilerin sağlık durumuyla ilişkili bilgiler ve görüşülen kişinin sigara ile ilişkili bilgi düzeyine dair bilgiler yüz yüze anket yöntemi ile toplanmıştır. Anket yapıldığı sırada evde bulunan ve 12 yaşının üzerinde olan bireylerin nefeslerinde karbon monoksit düzeyleri ölçülmüştür. Toplam 200 kişi ile görüşülmüş, 272 kişide nefeste CO düzeyi ölçülmüştür. Araştırmanın verileri SPSS 15.0 ile işlenmiştir. Verinin özelliğine göre ki-kare, Fischer’in kesin ki-kare testi ve ortalamalar arasındaki farkın anlamlılık testi kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma kapsamındaki 200 hanenin 164’ünde (%82) sigara içilmektedir. Sigara içilen evlerde en çok balkon (%53), mutfak (%39) ve salonda (%26) sigara içildiği saptanmıştır. Sigara içilen evlerde görüşülen kişilerden 53 kişi (%32.2) nefesinin daraldığını, 42 kişi (%25.6) öksürdüğünü ve 37 kişi (%22.6) de gözlerinde yanma, kızarma ve sulanmanın olduğunu söylemiştir. Görüşülen kişilerin %62,5’i (125 kişi) pasif etkilenimi doğru önerme olan “Başkalarının içtiği sigara dumanına maruz kalınması durumudur” olarak tanımlamıştır. Görüşülen kişilerin % 90’dan fazlasının görüşleri sigara dumanından çocukların, yaşlıların, gebelerin ve anne rahmindeki bebeğin daha çok zarar görmesi yönündedir. Görüşülen kişilerden %89,0’u (178 kişi) “kapalı ortamlarda sigara içilmesini uygun bulmuyorum” önermelerine evet yanıtını vermiştir. Sigara içilen evlerde ortalama karboksi hemoglobin düzeyi erkeklerde 11.1 ppm, kadınlarda 5.2 ppm iken; içilmeyen evlerde erkeklerde 5.4 ppm ve kadınlarda 1.9 ppm olarak bulunmuştur (p<0.05).

Sonuç: Yapılan çalışmada evlerde sigara içme sıklığı yüksek olarak bulunmuştur. Araştırmaya katılan kişilerin genel olarak sigaraya dair bilgi düzeyleri yüksek olmakla birlikte sigaraya bağlı etkilenim ve sigaranın yol açtığı hastalıklar konusundaki bilgilerinde eksiklikler bulunmaktadır. Nefeste karbonmonoksit ölçümü beklenen değerlerde çıkmamasına rağmen; sigara içen ve sigara içmeyenlerin nefes karbonmonoksit düzeyleri arasında fark bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sigara, Pasif etkilenim, Bilgi, Sağlık Ocağı, Nefeste CO ölçümü